

Stockholm den 3 november 2020

Landsbygdsminister Jennie Nilsson
Regeringskansliet
103 33 Stockholm

Inget behov av grytanlagsprov med levande grävling

Bakgrund

Svenska Djurskyddsföreningen, Djurens Rätt, Djurskyddet Sverige och Naturskyddsföreningen vill med anledning av en aktuell skrivelse från Svenska Jägareförbundet till landsbygdsministern informera om vår syn på grytanlagsprov med levande grävling. Vi är medvetna om att frågan nyligen skickats ut på remiss men vill ändå klargöra vår gemensamma ståndpunkt innan remisstidens slut i februari nästa år.

I redovisningen av regeringsuppdraget ”Behovet av grytanlagsprov med levande grävling” (ärendenr NV-05336-19) föreslår Naturvårdsverket och Jordbruksverket att användandet av levande grävling vid grytanlagsprov bör fasas ut. Undertecknade organisationer delar helt den uppfattningen.

Vi anser att det medför oacceptabla djurskyddsproblem att använda levande grävlingar vid grytanlagsprov. Enligt den nuvarande djurskyddslagen (2018:1192) ska djur i fångenskap skyddas mot onödigt lidande och sjukdom, och djur som används vid tävling eller prov får inte utsättas för lidande. Med lidande avser lagstiftaren både fysiskt och psykiskt lidande. Grävlingar som upprepat stängs in i konstgryt och utsätts för skällande, aggressiva hundar kan förväntas uppleva kraftig stress och därmed psykiskt lidande, även om de är uppfödda i fångenskap. Att grävlingarna upplever stress har bekräftats i tidigare studier (2, 3).

Svenska Jägareförbundets argument håller inte

1. Mer effektiv träning med robot

Myndigheterna har enligt Jägareförbundets skrivelse inte beaktat att olämpliga hundar genom proven kan sorteras bort. Men grythundsjägarernas egen dokumentation visar att proven kan utföras lika bra med grävlingattrapper som med levande djur.

Svenska Grythundklubben har utvecklat en mekanisk grävling för grytanlagsprov sedan flera år tillbaka. I en artikel i Svensk Jakt 2019 (1) säger klubbens ordförande att man med en robot kan anpassa träningen efter hunden, man är inte bunden av att en levande grävling bara får arbeta i en timme, hunden upplever antagligen ingen skillnad mot en levande grävling och träningen blir mer effektiv när robot används då "grävlingens" reaktion kan styras.

Ordföranden konstaterar att det inte känns modernt att en grävling lever i hägn i 10–15 år och regelbundet blir uppgrävd och utskälld av hundar. Han ser bara fördelar med användning av robotgrävling.

2. Finansiering av alternativa provformer

Jägareförbundet påpekar vidare att det saknas uppgifter om hur alternativa provformer ska finansieras och vad som händer om alternativen inte visar sig fungera.

Kostnaden att utveckla alternativa metoder är inte ett gångbart argument för att slippa göra det. Grytjakt och grytanlagsprov utgör inte ett generellt samhällsintresse utan är en utpräglad hobbyverksamhet. Grytjaktens betydelse för bekämpande av smittsamma sjukdomar bland vilda djur är liten eller obefintlig, grytjakt för eftersök av trafikskadade grävlingar och rävar förekommer inte alls och grytjaktens betydelse för bekämpning av invasiva djurarter är marginell. Liksom vid andra hobbyverksamheter ska enligt vår mening utövarna av grythundsprov bära sina egna kostnader.

Att alternativen fungerar har praktisk verksamhet i såväl Sverige som andra länder redan visat.

3. Viltträning av unga hundar

Svenska Jägareförbundet anser slutligen att grytanlagsproven fyller en viktig funktion eftersom man där kan erbjuda unga hundar en första kontakt med grävling under kontrollerade former och alla hundar får relativt likvärdiga provsituationer.

Den tidigare nämnda artikeln om grävlingsrobotar (1) visar dock att alternativa metoder fungerar utmärkt för träning av unga hundar. Utveckling av sådana metoder skulle kunna sänka tröskeln för fler hundägare än aktiva jägare att testa sina hundar av grythundras, vilket kan ge ett bättre och bredare avelsurval. Dagens begränsade antal tester vid användningen av levande grävlingar förhindrar träning av grythundar efter godkänt anlagsprov. Alternativa system skulle möjliggöra fortsatt träning under standardiserade former.

Användning av levande grävling måste förbjudas

Sammanfattningsvis anser undertecknade organisationer att alternativa metoder för grytanlagsprov bör vidareutvecklas och att användning av levande grävling vid dessa prov ska förbjudas.

Viljan och intresset att utveckla alternativa metoder är liten så länge levande grävlingar tillåts. Färre hundar kan testas med nuvarande system än med system utan levande vilt. Det finns inga hållbara argument att behålla den förlegade och djurskyddsmässigt förkastliga rutinen med levande grävling för grytanlagsprov.

Svenska Djurskyddsföreningen
Johan Beck-Friis
Generalsekreterare

Djurens Rätt
Anna Harenius
Sakkunnig

Djurskyddet Sverige
Emma Brunberg
Sakkunnig

Naturskyddsföreningen
Isak Isaksson
Sakkunnig jakt- och viltförvaltning

Referenser

1. Gadolin M. Robot kan ersätta levande grävling, Svensk Jakt, 26 augusti 2019.
2. Karlsson L. Människovana grävlingar som testdjur för grythundar. En studie om hur grävlingars beteende och fysiologi påverkas av hundars aggressivitet. Magisteruppsats från Grundskolläroprogrammet 2003, Linköpings universitet, 2003.
3. Shultz K, Ågren E & Mörner T. Fysiologiska reaktioner och beteende hos grävlingar i grytanlagsprov och i andra situationer. Rapport, SVA, 2004.